

ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUJA KOSKEVIEN SÄÄNNÖSTEN UUDISTAMISTA VALMISTELEVAN TYÖRYHMÄN ASETTAMINEN

Asettaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään asettanut työryhmän arvioimaan eläinlääkintähuoltolain (765/2009) eläinlääkäripalveluja koskevien säännösten ja mahdollisten näihin liittyvien säännösten tarkistamistarpeet sekä valmistelemaan tarvittavat ehdotukset säädösmuutoksiksi.

Toimikausi

12.3.2020–30.9.2021

Tausta

Voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain säätämisen jälkeen maatalouden rakenteen murros on jatkunut tilojen määrää vähentäen ja tilakokoja kasvattaen. Lisäksi lemmikkieläinten merkitys on edelleen korostunut ja niiden eläinlääkinnällisen hoidon taso ja kustannukset ovat kasvaneet. Yksityisten palveluntuottajien tarjonta on laajaa, mutta ympärivuorokautisia palveluja on tarjolla vain muutamalla paikkakunnalla. Lain säätämisen jälkeen myös kilpailulainsäädännössä ja eräillä muilla lainsäädännön aloilla on tapahtunut muutoksia, joilla on heijastusvaikutuksia eläinlääkäripalveluihin.

Vuonna 2017 valmistuneessa valtioneuvoston kanslian rahoittamassa ja Luonnonvarakeskuksen toteuttamassa selvityksessä (Eläinlääkäripalvelujen saatavuus ja kustannukset; Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 13/2017) kartoitettiin julkisten eläinlääkäripalvelujen saatavuutta ja kustannuksia sekä selvitettiin, millaisia sopimuksia kunnat ovat tehneet eläinlääkäripalveluja koskien ja vastaavako tehdyt sopimukset sisällöltään sitä, mitä laissa on tarkoitettu peruseläinlääkäripalveluilla ja kiireellisellä eläinlääkäriavulla. Hankkeessa selvitettiin myös yksityisten palveluntuottajien eläinlääkäripalveluiden tarjontaa ja sitä, missä laajuudessa tuotantoeläimille on saatavissa palveluita yksityisiltä palveluntarjoajilta nyt ja tulevaisuudessa. Lisäksi tarkasteltiin eläinlääkäripalveluiden toteuttamisesta Norjassa ja Ruotsissa. Yksi selvityksen johtopäätöksistä oli, että peruseläinlääkäripalvelua saadaan melko kattavasti myös yksityisenä palveluna, mutta päivityksessä julkisen sektorin rooli on jatkossakin olennainen.

Lisäksi Luonnonvarakeskuksen vuonna 2019 valmistuneessa selvityksessä ”Eläinlääkäripalveluiden järjestämisen vaihtoehdot maakuntauudistuksessa” tarkasteltiin neljää vaihtoehdoista tapaa järjestää julkisten eläinlääkäripalvelujen tuottaminen sekä näiden tapojen kustannusvaikutuksia ja vaikutuksia julkisten ja yksityisten eläinlääkäripalvelujen laajuuteen. Eläinlääkäripalvelujen järjestämisvaihtoehtoja on käsitelty myös eräissä muissa maakuntauudistukseen tai eläinten hyvinvointia koskevan lain valmisteluun kytkeytyneissä tai niitä taustoittaneissa selvityksissä ja raporteissa.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmassa mainitaan tavoitteen ”Elinvoimainen ja kannattava elintarviketalous” toteuttamisen yhtenä keinona maatalouteen liittyvien julkisten palvelujen toimivuuden turvaaminen. Tähän liittyen hallitusohjelman mukaan eläinlääkäripalveluita koskeva lainsäädäntö uudistetaan siten, että ympärivuorokautisen päivystyksen järjestämistä vastuu säilyy julkisella sektorilla.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on arvioida eläinlääkäripalveluja koskevien eläinlääkintähuoltolain (765/2009) säännösten ajantasaisuus ja tarkistamistarpeet sekä valmistella ehdotukset säädösmuutoksiksi, joilla julkisten peruseläinlääkäripalvelujen saatavuus voidaan turvata hallitusohjelman mukaisesti. Työssä tulee mahdollisuuksien mukaan hyödyntää aiemmin tehtyjä selvityksiä.

Työryhmän tulee selvittää ja arvioida palvelutarvetta, kuntien järjestämisvelvoitetta, peruseläinlääkäripalvelujen määritelmää, kunnille aiheutuneita kustannuksia ja mahdollisuuksia vähentää niitä sekä Helsingin yliopiston asemaa eläinlääkäripalvelujen tuottajana.

Työryhmän tulee arvioida ja ottaa huomioon voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain antamisen jälkeen tapahtuneet palvelujärjestelmään kytkeytyvät muutokset kuten työaika- ja kilpailulainsäädännössä tapahtuneet muutokset. Tältä osin relevantteja seikkoja ovat ainakin kilpailuneutraaliteetti ja kuntien oikeus järjestää peruseläinlääkäripalveluja kilpailutilanteessa, asiakashinnat, kuntien maksamat matkakorvaukset, kunnaneläinlääkäreiden palkkausjärjestelmän kehitys sekä työvoiman tarve ja saatavuus.

Työryhmän tulee työssään käsitellä eläinlääkintähuollon suunnittelua sekä kunnaneläinlääkäreille kuuluvien valvontatehtävien kustannuksia ja rahoitusta. Työryhmä voi käsitellä myös kunnaneläinlääkäreille kuuluvien valvontatehtävien organisointia siltä osin kuin se on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon hallitusohjelman mukaiset selvitystyöt, jotka koskevat kuntien, kuntayhtymien ja valtion tehtävien mahdollista siirtämistä maakunnille.

Lisäksi työryhmä voi käsitellä muita työryhmän jäsenten tärkeinä pitämiä tehtävään liittyviä aiheita.

Työryhmän tulee kuulla niitä kuntia, jotka ostavat Helsingin yliopistollisen eläinsairaalan palveluja, sekä tarvittavassa määrin muita kuin työryhmässä edustettuina olevia järjestöjä.

Hankkeesta viestitään osana maa- ja metsätalousministeriön yhteistä viestintäsuunnitelmaa.

Kokoonpano

Puheenjohtaja:

Apulaisosastopäällikkö Taina Aaltonen, maa- ja metsätalousministeriö

Jäsenet:

Finanssineuvos Anne-Marie Välikangas, valtiovarainministeriö
varajäsen hallitusneuvos Janne Öberg, valtiovarainministeriö

Osastonjohtaja Terhi Laaksonen, Ruokavirasto
varajäsen ylitarkastaja Tiina-Mari Aro, Ruokavirasto

Läänineläinlääkäri Jani Soini, Lounais-Suomen aluehallintovirasto
varajäsen läänineläinlääkäri Pirkko Pirinen, Lapin aluehallintovirasto

Tutkimuspäällikkö Mia Salonen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Ympäristöterveydenhuollon erityisasiantuntija Kaisa Mäntynen, Suomen Kuntaliitto
varajäsen lakimies Marko Nurmikolu, Suomen Kuntaliitto

Työmarkkinalakimies Jenni Aaltonen, KT Kuntatyöntajat
varajäsen työmarkkina-asiamies Iikka Niinimaa, KT Kuntatyöntajat

ELL, ympäristöterveydenhuollon erikoiseläinlääkäri Katri Kiviniemi, Suomen Eläinlääkäriliitto
varajäsen ELT, läänineläinlääkäri Elias Dahlsten, Suomen Eläinlääkäriliitto

Eläinlääkäri Leena Suojala, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, edustaa työryhmässä myös järjestöä Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f.

ELT Sanna Hellström, SEY Suomen Eläinsuojelu
varajäsen ELL Katja Hautala, SEY Suomen Eläinsuojelu

Apulaisprofessori Janne Lundén, Helsingin yliopisto
varajäsen professori Mari Heinonen, Helsingin yliopisto

Työryhmän jäsenistä noin 80 prosenttia on naisia ja 20 prosenttia miehiä. Varajäsenistä puolet on naisia ja puolet miehiä. Jäsenten osalta työryhmän kokoonpano ei täytä naisten ja miesten välisestä tasa-arvista annetun lain (232/2005) 4 a §:n vaatimusta, jonka mukaan toimielimessä on oltava naisia ja miehiä vähintään 40 prosenttia. Käsiteltävänä on erityisala, jonka asiantuntijoista valtaosa on naisia.

Asiantuntijasihteerit:

neuvotteleva virkamies Kajsa Hakulin, maa- ja metsätalousministeriö

lainsäädäntöneuvos Johanna Wallius, maa- ja metsätalousministeriö

Kajsa Hakulin toimii myös tarvittaessa puheenjohtajan sijaisena tälle ilmenneen mahdollisen esteen sattuessa.

Työryhmän teknisenä sihteerinä toimii hallinnollinen avustaja Anna-Maria Jalo, maa- ja metsätalousministeriö

Työryhmä voi kutsua asiantuntijoita sekä perustaa jaostoja.

Kustannukset ja rahoitus

Valtionhallinnon ulkopuolisten jäsenten ja työryhmän kokouksiin kutsuttavien asiantuntijoiden matkakulut voidaan korvata valtion matkustussäännön mukaisesti valtion talousarvion momentilta 30.01.01 (maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot).

Osastopäällikkö Minna-Mari Kaila

Hallitusneuvos Tanja Viljanen

JAKELU

Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Ruokavirasto
Aluehallintovirastot
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Suomen Kuntaliitto
KT Kuntatyöntekijät
Suomen Eläinlääkäriliitto
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
SEY Suomen eläinsuojelu
Helsingin yliopisto
Eläinten terveys ETT
Helsingin kaupunki
Espoon seudun ympäristöterveys
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Orimattilan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä